

Éves minőségbiztosítási értékelő jelentés
a 2009-es naptári évről

PRTA 2009

Tartalomjegyzék

I. A szakok és szakirányok minőségértékelésének összegzése.....	3
II. Az oktatási és kutatási tevékenységről szóló két féléves beszámoló.....	3
Biblikus Intézet - Ószövetségi tanszék.....	3
2008/09, tavaszi félév.....	3
2009/10, őszi félév.....	4
Biblikus Intézet - Újszövetségi tanszék.....	5
2008/09, tavaszi félév.....	6
2009/10, őszi félév.....	7
Szisztematikus-egyháztörténeti Intézet - Egyháztörténeti tanszék.....	8
2008/09, tavaszi félév.....	8
2009/10, őszi félév.....	8
Szisztematikus-egyháztörténeti Intézet – Rendszeres teológiai tanszék.....	9
2008/09, tavaszi félév.....	9
2009/10, őszi félév.....	10
Gyakorlati Teológiai Intézet.....	12
2008/09, tavaszi félév.....	12
2009/10, őszi félév.....	13
III. Összefoglaló minőségértékelés.....	15
1. Alaptevékenységek:.....	15
a) – a képzés	15
Az egész intézmény képzési programjának minőségértékelése.....	15
Egyes tanszékek képzési programjának minőségértékelése.....	16
b) – a kutatás, kutatásfejlesztés	17
2. kiegészítő, támogató tevékenységek.....	20
a) – gazdálkodás.....	20
b) – személyzeti munka, foglalkozáspolitiká	20
c) – könyvtári szolgáltatás	20
d) – kollégium.....	20
e) – igazgatási tevékenység – oktatásszervezés	20
f) – iratkezelés	21
g) – adatvédelem	21
h) – baleset- és munkavédelem	21
i) – tűzvédelem	21
j) – kártérítési és fegyelmi ügyek	21
3. A közvetlen és közvetett partnerek igényeinek kielégítése.....	22
– a hallgatókat (beleértve a továbbtanuló felnőtteket),	22
– az egyházi munkaadókat (gyülekezetek, egyházmegyék, egyházkerület),	22
– a nemzetközi és hazai tudományos közösséget,	22
– a belső partneri körben az oktató és nem oktató munkatársakat.	23
IV. Intézkedési terv a hibák kiküszöbölésére, a minőség javítása érdekében.....	23

Éves minőségbiztosítási értékelő jelentés a 2009-es naptári évről

I. A szakok és szakirányok minőségértékelésének összegzése

A PRTA vezetése 2009-ben is kiemelt feladatának tekintette, hogy feltárja a oktatási tevékenység során felmerült hiányosságokat és okaikat, s ezek kezelésére adminisztratív eszközöket találjon.

a) A bibliai nyelvek elsajátításának elősegítése érdekében további intézkedéseket hozott a Szenátus: a héber nyelv oktatása az első, a görög nyelv pedig a harmadik szemeszterben kezdődik, így az egyenként is jelentős tanulóidő ráfordítást igénylő nyelv tanulása eredményesebbé válik.

b) Az igényeknek és tapasztalatoknak megfelelően kisebb változások is történtek a tanrendben meglévő oktatási tartalmak átstrukturálásával.

c) A Szenátus az előző évben bevezetett tutori rendszer pozitív tapasztalatai alapján annak működését tovább finomította.

d) A szabadon választható szemináriumokat a szabadon választható, tanszékekhez kötődő szakspecializációs program váltja fel, hogy a hallgató érdeklődésének megfelelően átláthatóbban tudja tervezni a kötelezően választható tárgyait.

e) A hagyományos tanszékek összeolvadással három intézetbe tömörülnek, valamint megalakul a Kálvin Kutatóintézet.

II. Az oktatási és kutatási tevékenységről szóló két féléves beszámoló

Biblikus Intézet - Ószövetségi tanszék

2008/09, tavaszi félév

(Oktatók, meghirdetett tanegységek és az azokat felvevő hallgatók száma, valamint szöveges értékelés)

<i>kód</i>	<i>kurzus neve</i>	<i>oktató</i>	<i>létszám</i>
É009	Informatikai alapismeretek	Hamar Zoltán	1
B015	Ószövetségi írásmagyarázat 1	Hamar Zoltán	3
B041	Tematikus ószövetségi bibliaismeret	Hamar Zoltán	3
B010a	Héber nyelv 1	Hamar Zoltán	4

<i>kód</i>	<i>kurzus neve</i>	<i>oktató</i>	<i>létszám</i>
B012	Héber nyelv 3	Hamar Zoltán	4
B030	Bibliaismeret 1	Hamar Zoltán	4
É004	Szociológia	Hamar Zoltán	5
B011a	Héber nyelv 2	Hamar Zoltán	8
B001	Hebraicum szigorlat	Hamar Zoltán	9
É010	Alkalmazott informatika 1	Hamar Zoltán	16
É017	Proszeminárium 1	Xeravits Géza	4
B035	Ószövetségi bibliai teológia	Zsengellér József	1
L113	Szakfordítás 3 (angol)	Zsengellér József	2
B016	Ószövetségi írásmagyarázat 2	Zsengellér József	5
B032	Vallástörténet	Zsengellér József	5
B261	A korai zsidóság vallási irányzatai	Zsengellér József	8
B013	Ószövetségi bevezetés 1	Zsengellér József	9
B006	Ószövetségi bevezetés szigorlat	Zsengellér József	11
B037	Ószövetségi kortörténet	Zsengellér József	14
B014	Ószövetségi bevezetés 2	Zsengellér József	16

A korai zsidóság vallási irányzatai tanegység keretében a hallgatók megismerkedtek a hellenisztikus és római kori zsidóság szellemi irányzataival (haszidok, farizeusok, szadduceusok, samaritánusok, esszénusok, qumráni közösség, heródiánusok, terapeuták, keresztyének), melyek részben vagy egészben önálló csoportokká váltak ebben a korszakban. Az egyes csoportok jellemzőinek, teológiai gondolkodásának felvázolásával jobban megérthető az a korszak, amelyben az ószövetségi kánon megszületett és kialakult a korai kereszténység. Ezeknek a csoportoknak és felfogásuknak ismerete sok, akár jól ismert bibliai szakaszt egészen más megvilágításba helyez és kézzelfoghatóbbá teszi a bibliai történeteket.

Ettől a félévtől kezdve Dr. Xeravits Géza távozásával a tanszék oktatóinak száma kettőre csökkent. Az általa tanított tanegységek többségét Dr. Zsengellér József és Hamar Zoltán vette át, a Proszeminárium pedig a Rendszeres teológia tanszék hatáskörébe került.

2009/10, őszi félév

(Oktatók, meghirdetett tanegységek és az azokat felvevő hallgatók száma, valamint szöveges értékelés)

<i>kód</i>	<i>kurzus neve</i>	<i>oktató</i>	<i>létszám</i>
B012	Héber nyelv 3	Hamar Zoltán	1
L100	Szakfordítás 1 (angol/német)	Hamar Zoltán	1

<i>kód</i>	<i>kurzus neve</i>	<i>oktató</i>	<i>létszám</i>
É010	Alkalmazott informatika 1	Hamar Zoltán	3
B001	Hebraicum szigorlat	Hamar Zoltán	6
B011a	Héber nyelv 2	Hamar Zoltán	6
É009	Informatikai alapismeretek	Hamar Zoltán	12
B030	Bibliaismeret 1	Hamar Zoltán	14
B010a	Héber nyelv 1	Hamar Zoltán	17
B264	Az asszír háborúk (exegézis = B015)	Zsengellér József	1
L112	Szakfordítás 2 (angol)	Zsengellér József	1
SO02	Bevezetés a korai zsidóság irodalmába	Zsengellér József	1
B041	Tematikus ószövetségi bibliaismeret	Zsengellér József	2
B015	Ószövetségi írásmagyarázat 1	Zsengellér József	3
B037	Ószövetségi kortörténet	Zsengellér József	5
B265	Bevezetés a korai zsidóság irodalmába	Zsengellér József	5
B014a	Ószövetségi bevezetés 2	Zsengellér József	6
B006	Ószövetségi bevezetés szigorlat	Zsengellér József	8
B013a	Ószövetségi bevezetés 1	Zsengellér József	8
B032	Az ókori Közel-Kelet vallástörténete	Zsengellér József	11
KIE008	Biblikus szeminárium	Zsengellér József	5

Ebben a szemeszterben hosszú előkészítés után újtára indult a specializációs program az ószövetségi tanszéken is, amelyben a középfokú nyelvvizsga-bizonyítvánnyal rendelkező hallgatók vehetnek részt, akik már képesek terjedelmesebb teológiai szakirodalom értő feldolgozására. A program lehetőséget nyújt a hallgatóknak arra, hogy az őket különösen érdeklő szakterületek kérdéseivel behatóbban is foglalkozzanak, amire a kontaktórák keretében időbeli korlátok miatt nem nyílik lehetőség. A számonkérés módja ebben a félévben egyrészt a kiadott művek alapján történő szemináriumi beszámoló, másrészt félév végi szóbeli kollokvium volt.

A Bevezetés a korai zsidóság irodalmába tanegység keretében a hallgatók a Kr. e. II. és Kr. u. I. század zsidó irodalmával foglalkoztak, amelyen belül kiemelt helyet kapott a qumráni közösség irodalmi hagyatéka.

A szemeszter tanulmányi eredményeit vizsgálva lényegileg egyező kép mutatkozik az ószövetségi – és egyéb – tárgyak tekintetében: az egyes tanegységeket felvevő hallgatóknak mintegy harmadrésze végzi el azokat. Ez a jelenség romló tendenciát mutat.

Biblikus Intézet - Újszövetségi tanszék

2008/09, tavaszi félév

(Oktatók, meghirdetett tanegységek és az azokat felvevő hallgatók létszáma, valamint szöveges értékelés)

A félévben a tanszék által megszervezett és megtartott kurzusok:

<i>kód</i>	<i>kurzus neve</i>	<i>oktató</i>	<i>létszám</i>
B020	Görög nyelv 1	Hanula Gergely	5
B021	Görög nyelv 2	Hanula Gergely	12
B022	Görög nyelv 3	Hanula Gergely	5
B023	Újszövetségi bevezetés	Vladár Gábor	3
B025	Újszövetségi írásmagyarázat 1	Vladár Gábor	4
B026	Újszövetségi írásmagyarázat 2	Vladár Gábor	5
B031	Bibliaismeret 2	Vladár Gábor	11
B033	Újszövetségi bibliai teológia 1	Vladár Gábor	2
B034	Újszövetségi bibliai teológia 2	Vladár Gábor	6
B038	Újszövetségi kor- és vallástörténet	Vladár Gábor	8
B040	Exegetikai módszertan	Vladár Gábor	4
B042	Tematikus újszövetségi bibliaismeret	Vladár Gábor	3
B143	Rendszeres görög nyelvtan	Hanula Gergely	3
B241	János ev. exegézis	Hanula Gergely	1
B258	Megigazulás-tan (a bibliai teológiától a homiletikáig)	Hanula Gergely	4
É002a	Grammatika	Hanula Gergely	5
É016	Retorika 2	Hanula Gergely	11
É102	Szépirodalmi olvasmányok 2 (mese)	Hanula Gergely	1
L130	Szakfordítás 2 (angol)	Hanula Gergely	2
TEO111	Újszövetségi szeminárium	Hanula Gergely	1

A tanszék oktatói által tartott szigorlatok, szakdolgozati témavezetések:

<i>kód</i>	<i>kurzus neve</i>	<i>oktató</i>	<i>létszám</i>
A001	Exegetikai alapszigorlat	Vladár Gábor	4
A003	Szakszigorlat 2	Vladár Gábor	10
B003	Graecum szigorlat	Hanula Gergely	6
B007	Újszövetségi bevezetés szigorlat	Vladár Gábor	5

Az előző félévet sikertelenül zárt görög 1-es csapatból mindenki sikeresen, de nagyon gyenge eredménnyel zárt. A teljesítés kényszere mint motiváció aligha mondható

elégésesnek. Ebben a félévben viszont az előző félévet szép eredménnyel záró hallgatók is nehezen teljesítettek vagy többeknek nem is sikerült teljesíteniük a görög 2 kurzuson. A retorika kurzust a résztvevők nagyobbik fele szépen teljesítette, kisebb részük gyenge eredménnyel, ketten eredménytelenül zárták. A grammatika gyenge eredménnyel zárult.

2009/10, őszi félév

(Oktatók, meghirdetett tanegységek és az azokat felvevő hallgatók száma, valamint szöveges értékelés)

A félévben a Bibliikus Intézet Újszövetségi tanszéke által megszervezett és megtartott kurzusok:

<i>kód</i>	<i>kurzus neve</i>	<i>oktató</i>	<i>létszám</i>
B020	Görög nyelv 1	Hanula Gergely	8
B021	Görög nyelv 2	Hanula Gergely	4
B022	Görög nyelv 3	Hanula Gergely	7
B023	Újszövetségi bevezetés	Vladár Gábor	9
B025	Újszövetségi írásmagyarázat 1	Vladár Gábor	1
B026	Újszövetségi írásmagyarázat 2	Vladár Gábor	2
B027	Újszövetségi írásmagyarázat 3	Vladár Gábor	6
B031	Bibliaismeret 2	Vladár Gábor	3
B033	Újszövetségi bibliai teológia 1	Vladár Gábor	2
B038	Újszövetségi kor- és vallástörténet	Vladár Gábor	4
B040	Exegetikai módszertan	Vladár Gábor	9
B042	Tematikus újszövetségi bibliaismeret	Vladár Gábor	1
É002a	Grammatika	Hanula Gergely	12
É016	Retorika 2	Hanula Gergely	5
É101	Szépirodalmi olvasmányok 1	Hanula Gergely	2
KIE001	Szakfordítás	Vladár Gábor	5

Az intézet oktatói által tartott szigorlatok, szakdolgozati témavezetések:

<i>kód</i>	<i>kurzus neve</i>	<i>oktató</i>	<i>létszám</i>
B003	Graecum szigorlat	Hanula Gergely	8
B007	Újszövetségi bevezetés szigorlat	Vladár Gábor	10

A görög nyelvoktatás gyenge-közepes eredményt mutatott mindhárom csoportban. A grammatika kiemelkedő eredményt mutatott, a retorika viszont meglehetősen gyengét.

Szisztematikus-egyháztörténeti Intézet - Egyháztörténeti tanszék

2008/09, tavaszi félév

(Oktatók, meghirdetett tanegységek és az azokat felvevő hallgatók száma, valamint szöveges értékelés)

<i>kód</i>	<i>kurzus neve</i>	<i>oktatók</i>	<i>létszám</i>
É138	Európai művelődéstörténet	Huszár Pál	6
TEO033	Magyar egyháztörténet 2	Márkus Mihály	2
L102	Szakfordítás 1 (német)	Márkus Mihály	1
G030	Egyházismeret	Márkus Mihály	2
R037	Egyházjog 1	Márkus Mihály	2
R031	Egyetemes egyháztörténet 2	Márkus Mihály	4
R032	Egyetemes egyháztörténet 3	Márkus Mihály	4
R035	Magyar egyháztörténet 1	Márkus Mihály	4
R188	Egyházismereti terepgyakorlat	Márkus Mihály	4
R030	Egyetemes egyháztörténet 1	Márkus Mihály	5
É120	Keresztyén művészettörténet 4	Márkus Mihály	8
G031	Felekezettudomány	Márkus Mihály	8
R036	Magyar egyháztörténet 2	Márkus Mihály	9
R038	Egyházjog 2	Márkus Mihály	10
É119	Magyar irodalomtörténet 4	Márkus Mihály	12
R002	Egyetemes egyháztörténet szigorlat	Márkus Mihály	13
R033	Egyetemes egyháztörténet 4	Márkus Mihály	14
R187	Kálvin János 1 - egyháztörténeti szeminárium	Márkus Mihály	17
É027	Erdély művelődéstörténete 4	Márkus Mihály	18

A Tanszék által ebben a félévben a kötelező tárgyakon kívül szabadon választható tanegységek is meghirdetésre kerültek. Nem csupán a teológus szakon, hanem a katechéta szakon is voltak tanegységeink. A szabadon választható tárgyak közül az értelmiségi sávban is meghirdetésre kerültek beadandó dolgozattal zárható tanegységek.

A kötelező tárgyak az egyházismeret, a felekezettudomány, az egyetemes egyháztörténet 1-4, magyar egyháztörténet 1-2, egyházjog 1-2 és az egyháztörténet szigorlat voltak. A katechéta szakon kötelező tárgyként a magyar egyháztörténet 2 került meghirdetésre. Ezeket a tárgyakat a hallgatók ebben a félévben sokkal jobban teljesítették, mint ahogyan azt az előző félévben tették. Felekezettudományból 1 hallgató kapott elégtelent. A 13 szigorlatozóból 3 főnek elégtelen lett az érdemjegye, 3 hallgató elégségest kapott, míg 1 hallgató meg sem jelent a szigorlaton. Magyar egyháztörténet 2. tanegységből pedig 1 hallgató nem jelent meg a vizsgán.

A szabadon választható tárgyakból és a szakfordításokból színvonalas munkák érkeztek be, bár ebben a félévben két dolgozat, ugyanattól a hallgatótól, értékelhetetlen volt. Az Erdély művelődéstörténete 4, valamint a Kálvin János életéről szóló szeminárium keretében adott le értékelhetetlen munkát. A szabadon választható tárgyak a következők voltak. Keresztyén művészettörténet 4, Erdély művelődéstörténete 4, Magyar irodalomtörténet 4, valamint egy egyháztörténeti szeminárium és egy egyházismereti terepgyakorlat került meghirdetésre. Összesen 59 dolgozat érkezett be a hallgatóktól. Szakfordításból egy dolgozat érkezett be. Külön kiemelendő a szeminárium témája, hiszen ebben a szemeszterben Kálvin Jánossal a nagy reformátorral foglalkoztunk. Ebben az évben ünnepeljük születésének 500. évfordulóját. Egészen 2014-ig tartanak a Kálvin emlékévek, amikor halálának 450. évfordulójára emlékezhetünk majd. Új színfoltként meghirdettük az egyházismereti terepgyakorlatot, ami kifejezetten a gyülekezetekben folyó lelkesítő munka megismerésére irányult. Ezzel arra akartuk figyelmeztetni a hallgatókat, hogy mennyire fontos az elmélet megszerzését a gyakorlati tapasztalatokkal ötvözni.

Az előző szemeszterben tapasztalt negatív eredmények következtében jobban odafigyeltünk a hallgatók felkészítésére, ennek meg is lett az eredménye. Most azok az eredmények születtek, amelyek elvárhatóak voltak.

2009/10, őszi félév

(Oktatók, meghirdetett tanegységek és az azokat felvevő hallgatók száma, valamint szöveges értékelés)

<i>kód</i>	<i>kurzus neve</i>	<i>oktatók</i>	<i>létszám</i>
É142	Európai művelődéstörténet 2	Huszár Pál	8
L102	Szakfordítás 1 (német)	Márkus Mihály	1
SE05	Keresztyén művészettörténet 1	Márkus Mihály	1
SE06	Keresztyén művészettörténet 2	Márkus Mihály	1
SE07	Egyháztörténeti szeminárium 1	Márkus Mihály	1
KIE007	Egyházjogi szeminárium	Márkus Mihály	2
G031a	Felekezetiismeret	Márkus Mihály	3
KIE006	Egyháztörténeti szeminárium	Márkus Mihály	3
R033	Egyetemes egyháztörténet 4	Márkus Mihály	3
R031	Egyetemes egyháztörténet 2	Márkus Mihály	4
R032	Egyetemes egyháztörténet 3	Márkus Mihály	4
R036a	Magyar egyháztörténet 2	Márkus Mihály	4
R038	Egyházjog 2	Márkus Mihály	4
KIE002	Egyházközség-szociográfia	Márkus Mihály	5
R002	Egyetemes egyháztörténet szigorlat	Márkus Mihály	6

<i>kód</i>	<i>kurzus neve</i>	<i>oktatók</i>	<i>létszám</i>
R192	Az egyháztörténet segédtudományai (=SE01)	Márkus Mihály	7
R035a	Magyar egyháztörténet 1	Márkus Mihály	9
R037	Egyházjog 1	Márkus Mihály	12
G030	Egyházismeret	Márkus Mihály	14
R030	Egyetemes egyháztörténet 1	Márkus Mihály	16
R193	Magyar irodalomtörténet 1 (=SE03)	Márkus Mihály	18

A Tanszék által ebben a félévben a kötelező tárgyakon kívül szabadon választható tanegységek is meghirdetésre kerültek. Nem csupán a teológus szakon, hanem a katechéta szakon is voltak tanegységeink. Új típusú tanegységként megjelentek a specializációs tárgyak, amelyek a teológiai tárgyak még jobb elmélyítését szolgálják.

A kötelező tárgyak az egyházismeret, a felekezeti ismeret, az egyetemes egyháztörténet 1-4, magyar egyháztörténet 1-2, egyházjog 1-2 és az egyháztörténet szigorlat voltak. A katechéta szakon ebben a szemeszterben kötelező tárgyat nem hirdettünk meg. A vizsgára érkezési fegyelem felerősödött, hiszen csak a szigorlaton fordult elő, hogy valaki nem jelent meg. A vizsgajegyekben további javulás volt észlelhető. Különleges eseményként egyedül a szigorlat érdemjegyei említhetőek meg, hiszen csupán egyetlen hallgató, közepes eredménnyel teljesítette a tanegységet. A 6 szigorlatozóból 4 főnek elégtelen lett az érdemjegye, míg 1 hallgató nem jelent meg a szigorlaton.

A szabadon választható tárgyak struktúrája ebben a szemeszterben jelentősen átalakult. Lelkész szakon az egyháztörténet segédtudományai, valamint magyar irodalomtörténet 1 tanegység került meghirdetésre. Katechéta szakon egyházközség-szociográfia, egyháztörténeti szeminárium és egyházjogi szeminárium lett meghirdetve. A specializációs tanegységekből a keresztyén művészettörténet 1-2, és az egyháztörténeti szeminárium 1 került meghirdetésre. Összesen 38 dolgozat érkezett be a hallgatóktól. A magyar irodalomtörténet 1 választható tanegység keretében az egyik hallgató egyáltalán nem adott be semmilyen dolgozatot.

A korábban tapasztalt negatívumok teljesen megszűntek, hiszen a hallgatók felkészültsége komolyan nőtt. Reméljük, hogy a megindult tendencia továbbra is megmarad.

Az egyháztörténeti tanszék életében rendkívül fontos esemény történt, hiszen a 2009 tavaszán berendezett Kálvin Kutatóintézeti terem ünnepélyes átadására ősszel sor került. Ünnepélyes konferenciát rendeztünk, amelyre meghívtuk a testvér teológiák tanárait. Komoly színvonalú előadásoknak lehettünk tanúi. A Kutatóintézet célkitűzése az, hogy a diákokat is bevonja az egyháztörténeti kutatás vérkeringésébe. Egy hallgatót megkértünk, hogy lássa el a Kutatóintézet titkári feladatait, aki örömmel vállalta mindezt.

Szisztematikus-egyháztörténeti Intézet – Rendszeres teológiai tanszék

2008/09, tavaszi félév

(Oktatók, meghirdetett tanegységek és az azokat felvevő hallgatók száma, valamint

szöveges értékelés)

A 2008/2009-es tanév tavaszi félévében a Rendszeres teológiai tanszék a következő tanegységeket hirdette meg:

R015 Dogmatika 1 (3 hallgatóval), R016 Dogmatika 2 (11 hallg.), R025 Etika 2 (4 hallg.), R022 Bevezetés a teológiába 1 (4 hallg.) R023 Bevezetés a teológiába 2 (11 hallg.), R041a Hitvallásismeret (10 hallg.), R185 Református profil (10 hallg.), É018 Proszeminárium 2 (13 hallg.), L111 Szakfordítás 2 (angol, német, francia) (2 hallg.), L103 Szakfordítás 1 (3hallg.), Ezeknek a tanegységeknek a félév folyamán Drs Ódor Balázs volt az oktatója.

R010 Református szimbolika 1 (1 hallg.) R011 Református szimbolika 2 (4 hallg.), R001 Rendszeres teológiai szigorlat (3 hallg.), oktatója Dr. Szabó István professzor.

É020 Filozófia és eszmetörténet 1 (5 hallg.), É021 Filozófia és eszmetörténet 2 (14 hallg.) R027 vallástudomány (12 hallg.), R014 Filozófiatörténet 2 (1 hallg.), R186 Elvont eszmék az istentisztelet gyakorlata (10 hallg.), É001 Logika (1 hallg.), É001b Logika és ismeretelmélet 2 (1 hallg.), oktatója Dr. Zalatnai István docens.

A félév folyamán tapasztalt eredmények és eredménytelenségek:

Ennek a félévnek komoly előrelépése a filozófia és eszmetörténet valamint a bevezetés a teológiába tananyagainak harmonizálása azzal a céllal, hogy minél biztosabb alapokra épülhessen fel a rendszeres teológia oktatása. Az előző szemeszterben már előkészítettük ezt az alapozást, most pedig arra helyeztük a hangsúlyt, hogy a hallgatók számára a két terület összehangolt ismeretét adjuk át. Sajnos a mai hallgatók eddig nem találkoztak az elsajátított és újan tanulandó ismeretek integrálásával, ezért most erre próbáltuk őket rávezetni.

A hallgatók tanulmányi munkája ebben a szemeszterben jónak mondható, az előzőkhöz képest kevesebb volt a sikertelen vizsgák száma. Még mindig a hitvallásismeret tekinthető a legnehezebben elsajátított tanegységnek, de örömmel láthattuk, hogy a bevezetéstán és a történeti tárgyak (filozófia és eszmetörténet) most nem jelentettek hallgatóinknak olyan nagy akadályt.

2009/10, őszi félév

(Oktatók, meghirdetett tanegységek és az azokat felvevő hallgatók száma, valamint szöveges értékelés)

A tanszék által meghirdetett tanegységek:

<i>kód</i>	<i>kurzus neve</i>	<i>oktatók</i>	<i>létszám</i>
KIE004	Rendszeres teológiai (dogmatika) szeminárium	Ódor Balázs	1
KIE005	Rendszeres teológiai (etika) szeminárium	Ódor Balázs	1
R025a	Etika 2	Ódor Balázs	1

<i>kód</i>	<i>kurzus neve</i>	<i>oktatók</i>	<i>létszám</i>
É018	Proszeminárium 2	Ódor Balázs	2
L111	Szakfordítás 2 (angol, francia, német)	Ódor Balázs	2
R023	Bevezetés a teológiába 2	Ódor Balázs	2
L103	Szakfordítás 1 (angol/német/francia)	Ódor Balázs	3
R191	Egy 20. századi teológus/dogmatikai mű ismerete	Ódor Balázs	3
R016	Dogmatika 2	Ódor Balázs	4
R024a	Etika 1	Ódor Balázs	6
R041a	Hitvallásismeret	Ódor Balázs	6
R015	Dogmatika 1	Ódor Balázs	7
R190	A református teológia súlypontjai	Ódor Balázs	7
R022	Bevezetés a teológiába 1	Ódor Balázs	11
KIE009	Szakedolgozat 1	Ódor Balázs	5
R010	Református szimbolika 1	Szabó István	3
R001	Rendszeres teológia szigorlat	Szabó István	4
R013	Filozófiatörténet 1	Zalatnay István	1
R014	Filozófiatörténet 2	Zalatnay István	1
É001c	Logika és ismeretelmélet	Zalatnay István	2
É020a	Filozófiatörténet 1	Zalatnay István	2
É021a	Filozófiatörténet 2	Zalatnay István	2
É020	Filozófia- és eszmetörténet 1	Zalatnay István	3
R189	Filozófiatörténeti szeminárium	Zalatnay István	3
É021	Filozófia- és eszmetörténet 2	Zalatnay István	4
É017	Proszeminárium 1	Zalatnay István	8
R027	Vallástudomány	Zalatnay István	8

A félév folyamán 20. századi teológiai művek elemzésével, a teológiai felismerések előzményeivel illetőleg új teológiai felismerésekkel foglalkoztunk. Különleges teológiai élménye a ennek a századnak, hogy a reménység felé, Isten ígéretei, az eszkatológia felé fordul. Nemcsak a század és egyúttal az ezredvég közeledte inspirálta ezeket a gondolatokat, hanem a nyugati világ viszonylagos jóléte és biztonsága is afelől való gondolkodásra készítetett, hogy melyek a végső kérdések, micsoda nekünk életünkben és halálunkban a reménységünk és a vigasztalásunk. A hallgatók nagy érdeklődéssel fogadták az előadásokat, sok kérdéssel tették elevenné a tanítást. Emellett különösen fontos volt foglalkozni a speciálisan református teológiai elvekkel, a református teológia súlypontjaival.

Külön említést érdemel a filozófiatörténeti szeminárium, amelynek célja volt, hogy a sok adattal és szakkifejezéssel megterhelt filozófiatörténeti anyag mellett az érdeklődő hallgatók bepillantást nyerjenek egy korszak filozófiai gondolkodásába, a szakirodalom mellett megismerkedjenek a forrásokkal is.

A hallgatók számára a szemeszter folyamán nehézséget jelentett a filozófia és eszmetörténet elsajátítása. A hitvallásismeret tanulásán túl ez volt az a kurzus, ahol a legtöbben maradtak eredménytelenek. Ennek okát az általános humán műveltség hiányosságaiban látjuk. A jövőben még nagyobb hangsúlyt fektetünk ennek pótlására, felhasználva a kötelező prozeminárium lehetőségeit is.

Gyakorlati Teológiai Intézet

2008/09, tavaszi félév

(Oktatók, meghirdetett tanegységek és az azokat felvevő hallgatók száma, valamint szóveges értékelés)

A tanszék keretein belül oktatott tárgyak ebben a félévben (tanegységek nevei – oktatói – hallgatói létszám):

<i>kód</i>	<i>kurzus neve</i>	<i>oktató</i>	<i>létszám</i>
G035	Missziológia 2	Anne-Marie Kool	1
G038	Bevezetés a missziológiába 2	Anne-Marie Kool	2
G032	Gyülekezetépítés 1	Kocsev Miklós	1
G034	Missziológia 1	Kocsev Miklós	1
G036	Diakónika	Kocsev Miklós	1
G052	Poimenika 2	Kocsev Miklós	1
G054	Katechetika 2	Kocsev Miklós	1
G060	Gyakornoki gyülekezeti munka 1	Kocsev Miklós	1
G061	Gyakornoki hittanóra 1	Kocsev Miklós	1
G062	Gyakornoki igehirdetés 1	Kocsev Miklós	1
G063	Gyakornoki kazuális igehirdetés 1	Kocsev Miklós	1
G064	Gyakornoki konzultáció 1	Kocsev Miklós	1
G065	Gyakornoki gyülekezeti munka 2	Kocsev Miklós	1
G067	Gyakornoki igehirdetés 2	Kocsev Miklós	1
G069	Gyakornoki konzultáció 2	Kocsev Miklós	1
G136	Fejlődéslélektan	Kocsev Miklós	1
G138	Vallásdidaktika	Kocsev Miklós	1
G019	Gyakorlati bibliamagyarázat 2	Kocsev Miklós	4
G051	Poimenika 1	Kocsev Miklós	5
G053	Katechetika 1	Kocsev Miklós	5
G001	Vizsgaistentisztelet	Kocsev Miklós	8

<i>kód</i>	<i>kurzus neve</i>	<i>oktató</i>	<i>létszám</i>
G070	Legációk	Kocsev Miklós	9
G017	Homiletika gyakorlat 2	Kocsev Miklós	10
G172	Útban a szózsek felé	Kocsev Miklós	12
G040	Himnológia	Papp Anette	16
G152	Homiletikai szeminárium	Steinbach József	1
G014	Homiletika 1	Steinbach József	3
G015	Homiletika 2	Steinbach József	10
G020	Liturgika	Tislér Géza	4
G173	Egyházművészet	Tislér Géza	12
G106	Egyházi ének 4	Veres Györgyné Petrőcz Mária	1
G108	Egyházi ének 6	Veres Györgyné Petrőcz Mária	2
G042	Egyházi ének 2	Veres Györgyné Petrőcz Mária	7
G043	Egyházi ének 3	Veres Györgyné Petrőcz Mária	7
G107	Egyházi ének 5	Veres Györgyné Petrőcz Mária	7

A tanszék keretein belül ebben a szemeszterben oktatói munkát végzett: Kocsev Miklós, Steinbach József, Tislér Géza és Veres Györgyné Petrőcz Mária és Papp Anette.

A fenti táblázatból látható, hogy ki, milyen tanegységet oktatott.

Az oktatói visszajelzések alapján a félévi munkában fennakadás nem volt, a tervek szerint ment minden tanegység. Ebben a félévben a mintatanterv által már megszokott kurzusokhoz kapcsolódott egy időszakos meghirdetésű kurzus, a himnológia. A tanegység oktatásában személyi változás állt be az előző évekhez képest, Dr. Papp Anette vállalta erre a félévre a munkát, mint óraadó.

A többi tanegység a mintatanterv féléves beosztásának megfelelően került megtartásra.

2009/10, őszi félév

(Oktatók, meghirdetett tanegységek és az azokat felvevő hallgatók száma, valamint szöveges értékelés)

Az Intézet keretein belül oktatott tárgyak ebben a félévben (tanegységek nevei – oktatói – hallgatói létszám):

<i>kód</i>	<i>kurzus neve</i>	<i>oktató</i>	<i>létszám</i>
G034	Missziológia 1	Gonda László	3
G035	Missziológia 2	Gonda László	3
G017	Homiletika gyakorlat 2	Kocsev Miklós	2

<i>kód</i>	<i>kurzus neve</i>	<i>oktató</i>	<i>létszám</i>
G051	Poimenika 1	Kocsev Miklós	2
G036a	Diakonika	Kocsev Miklós	3
G050	Valláslélektan	Kocsev Miklós	3
G052	Poimenika 2	Kocsev Miklós	3
G054a	Katechetika 2	Kocsev Miklós	3
G060	Gyakornoki gyülekezeti munka 1	Kocsev Miklós	3
G061	Gyakornoki hittanóra 1	Kocsev Miklós	3
G062	Gyakornoki igehirdetés 1	Kocsev Miklós	3
G063	Gyakornoki kazuális igehirdetés 1	Kocsev Miklós	3
G064	Gyakornoki konzultáció 1	Kocsev Miklós	3
G065	Gyakornoki gyülekezeti munka 2	Kocsev Miklós	3
G067a	Gyakornoki igehirdetés 2	Kocsev Miklós	3
G069	Gyakornoki konzultáció 2	Kocsev Miklós	3
KIE003	Gyakorlati teológiai szeminárium	Kocsev Miklós	3
G174	Elméleti alapok a homiletikában	Kocsev Miklós	4
G018	Gyakorlati bibliamagyarázat 1	Kocsev Miklós	7
G032	Gyülekezetépítés 1	Kocsev Miklós	7
G016a	Homiletika gyakorlat 1	Kocsev Miklós	12
G015	Homiletika 2	Steinbach József	4
G175	Karácsony homiletikuma	Steinbach József	9
G014a	Homiletika 1	Steinbach József	10
G020	Liturgika	Tislér Géza	3
G040	Himnológia	Veres Györgyné Petrőcz Mária	2
G042	Egyházi ének 2	Veres Györgyné Petrőcz Mária	4
G043	Egyházi ének 3	Veres Györgyné Petrőcz Mária	6
G108	Egyházi ének 6	Veres Györgyné Petrőcz Mária	7
G041	Egyházi ének 1	Veres Györgyné Petrőcz Mária	15

Az Intézet kereteiben ebben a szemeszterben oktatói munkát végzett: Kocsev Miklós, Steinbach József, Tislér Géza és Veres Györgyné Petrőcz Mária és Gonda László. Dr. Gonda László, mint óraadó a DRHE oktatójaként került felkérésre két tanegység oktatását illetően. Az ő munkája elsősorban a VI. éves hallgatókat segítette.

A fenti táblázatból látható továbbá, hogy ki, milyen tanegységet oktatott.

Az oktatói visszajelzések alapján a félévi munkában fennakadás nem volt, a tervek szerint ment minden tanegység. Ebben a félévben a mintatanterv által már megszokott kurzusokhoz kapcsolódott az időszakos meghirdetésű kurzus, a himnológia, amit ismét Veresné Petrőcz Mária oktatott. Továbbá egy gyakorlati teológiai szeminárium, amit én magam vezettem.

Ebben a félévben Steinbach József óraadó tanárunk, mint aki egyben a DRE

püspöke is, egy homiletikai szemináriumot indított és tartott meg a félévben.

A többi tanegység a mintatanterv féléves beosztásának megfelelően került megtartásra.

III. Összefoglaló minőségértékelés

1. Alaptevékenységek:

a) – a képzés

Az egész intézmény képzési programjának minőségértékelése

A 2009-es év során a minőségmenedzsmentnek a következő, alapképzést érintő problémákkal kellett megküzdenie:

a) A bibliai nyelvek oktatásának tavaly megkezdett átalakítását a Szenátus kiegészítette azzal, hogy az egyik bibliai nyelv (héber) oktatásának megkezdését előrehozta az első szemeszterre, a másik (görög) oktatásának kezdete maradt a harmadik szemeszterben, így kiegyensúlyozottabb terhelést jelent a hallgatóknak e két tantárgy, melyek a tapasztalatok szerint a teológiai oktatás elején a legnehezebb kihívások elé állítják a hallgatókat. A HÖK a módosítást egyhangúlag támogatta.

b) A Szenátus megállapította, hogy az előző évben a filozófia- és eszmetörténet összekapcsolása nem járt sikerrel az anyag nagyságára és különbözőségére tekintettel, ezért indokolt külön oktatásuk filozófiatörténetként ill. művelődéstörténet keretében. Ez utóbbi feladata, hogy a keresztyén kultúrkörben az évszázadok során felhalmozódó kulturális javakat történeti keresztmetszetben sorra vegye, s a teológiai gondolkodással való szoros kapcsolatukat bemutassa.

c) A Szenátus az előző évben bevezetett tutori rendszert továbbgondolta, s a tutorcsoportok vezetőjének feladatává tette a hallgatók félévente esedékes reggeli áhítatának nyomon követését oly módon, hogy az oktató a textus ismeretében a hallgatónak tanácsokat ad az áhítattal kapcsolatban, kritikusan átolvassa a megírt áhítatot még annak elhangzása előtt és javaslatot tesz annak jobbá tételére. Az áhítat elhangzása után pedig az oktató a hallgatóval közösen értékeli és elemzi a teljes áhítatot. Az áhítatok időbeni elkészítése, az építő szándékú kritika elfogadása is a minősítő vizsga szempontrendszerébe tartozik. A tutor ugyanis minden csoportjába tartozó hallgatóról jellemzést készít és javaslatot tesz a Szenátusnak a hallgató minősíthetőségével kapcsolatban. A Szenátus kötelezi a hallgatót, hogy havonta legalább egyszer jelentkezzen a tutoránál és vegyen részt a tutori foglalkozásokon.

A minősítő vizsgával kapcsolatban a Szenátus megszabja, hogy a nem minősített hallgató szakirányt vált és átkerül a teológus szakirányba, ahonnan azonban egyszer kérheti a Szenátustól a lelkészi szakirányba való visszavételét.

d) Szenátus elhatározza, hogy a nagyszámú, nagyon különböző követelményű szemináriumi tanegység helyett bevezeti a kötelezően választható szakképzést (specializáció). Minden tanszék meghirdet fő- ill. mellékprogramként teljesíthető specializációs tanegységeket 40 ill. 20 kredit értékben, s minden hallgatónak kell egy fő- és egy mellékprogramot választania. A specializáció célja, hogy az egyes tanszék által képviselt teológiai szakterületek iránt érdeklődő hallgató az adott szakterületben jobban elmélyülhessen, olyan ismeretekre tehessen szert, amelyek oktatására idő hiányában a törzsképzésen belül nincs mód. A specializáció fontos célja az is, hogy az előző, szemináriumok által uralt rendszerrel szemben a hallgató pontosabban előre lássa és meg tudja tervezni, hogy melyik félévben mivel foglalkozik. Az egységes követelményrendszer, a tanterv transzparenciájának növelése is fontos célkitűzése a szakképzés bevezetésének. S mivel a specializációs programok egy teológiai szakterület részletkérdéseiben való elmélyülést, a határterületek megismerését szolgálják, feltételezik, hogy a hallgatók legalább egy idegen nyelven képesek a szakirodalom feldolgozására. Ennek biztosítására a Szenátus a specializációs programon való részvétel feltételeként legalább egy középfokú, C típusú nyelvvizsga meglétét szabja meg. Így azonban a 2009/2010-es tanév őszi szemeszterében még senki nem tudja elkezdni a programot azok közül, akikre felmenő rendszerben érvényes az új tanterv.

Egyes tanszékek képzési programjának minőségértékelése

Az *Ószövetségi Tanszék* által oktatott tanegységek révén a korai zsidóság vallási irányzatai tanegység keretében a hallgatók megismerkedtek a hellenisztikus és római kori zsidóság szellemi irányzataival (haszidok, farizeusok, szadduceusok, samaritánusok, esszénusok, qumráni közösség, heródiánusok, terapeuták, keresztyének). A tanegység, melynek keretében az egyes csoportok jellemzőivel, teológiai gondolkodásával ismerkedtek a hallgatók, népszerű volt, mert segített jobban megérteni azt a korszakot, amelyben az ószövetségi kánon megszületett és kialakult a korai kereszténység. A hallgatók képességeinek megfelelően esetenként szükség van új intézkedések bevezetésére. Ennek az évnak az eredményei – nemcsak az ószövetségi tanszéket tekintve – szükségessé tették az irányított, felügyelt tanulás, a szilencium bevezetését, amelynek keretében minden kollégista rendszeresen közösen tanult.

A *Rendszeres Teológiai Tanszék* által meghirdetett tanegységek révén a hallgatóknak lehetőségük volt filozófiatörténeti és művelődéstörténeti szemináriumon részt venni, ezek is a korábbi célt voltak hivatva segíteni. Kevésbé ismert és nagy érdeklődéssel hallgatott előadások voltak az ökumenikus teológia dogmatikai és etikai témáit elemzők, valamint Kálvin műveinek szakszöveg-olvasása és értelmező elemzése mai teológus szemével.

Az év folyamán 20. századi teológiai művek elemzésével, a teológiai felismerések előzményeivel illetőleg új teológiai felismerésekkel is foglalkoztunk. Különleges teológiai élménye ennek a századnak, hogy a reménység felé, Isten ígéretei, az eszkatológia felé fordul. Nemcsak a század és egyúttal az ezredvég közeledte inspirálta ezeket a gondolatokat, hanem a nyugati világ viszonylagos jóléte és biztonsága is afelől való gondolkodásra készítetett, hogy melyek a végső kérdések, micsoda nekünk életünkben és

halálunkban a reménységünk és a vigasztalásunk. Emellett különösen fontos volt foglalkozni a speciálisan református teológiai elvekkel, a református teológia súlypontjaival.

A hallgatók számára az év folyamán nehézséget jelentett a filozófia és eszmetörténet elsajátítása. A hitvallásismeret tanulásán túl ez volt az a kurzus, ahol a legtöbben maradtak eredménytelenek. Ennek okát az általános humán műveltség hiányosságaiban látjuk. A jövőben még nagyobb hangsúlyt fektetünk ennek pótlására, felhasználva a kötelező prozeminárium lehetőségeit is.

A *Gyakorlati Teológiai Tanszék* - a jelen év második felétől kezdődően Intézet - kereteiben ebben az évben oktatói munkát végzett: Kocsev Miklós, Steinbach József, Tislér Géza és Veres Györgyné Petrőcz Mária. A nevezett munkatársak a tanszék állandó főállású, vagy óraadói munkakörben dolgozó oktatói.

Időszakos óraadók voltak az első félévben: Vadász Márta és Parragh Ágnes bibliodráma vezetőik. A bibliodráma a maga egyediségében – a két kiváló képzőnek köszönhetően – a résztvevő hallgatóknak sokat jelentő tanegység volt.

Időszakos óraadó volt Papp Anette a himnológia tanegységet oktatva, valamint Dr. Gonda László (DREHE) a missziológia és diakonika tanegységek oktatására – A.M. Kool Dr. felkérése alapján.

Az oktatói visszajelzések alapján az éves munka különösebb probléma nélkül megvalósult. Ebben az évben is a mintatanterv által már megszokott kurzusokhoz kapcsolódtak egy időszakos meghirdetésű kurzusok.

A hallgatói teljesítmények értékelése egységes volt, a PRTA Szenátusa által megadott irányelvek figyelembevételével.

A tanszék munkáját illetően folyamatosan elmondható - a himnológia és egyházi ének kivételével -, hogy azok a hallgatók, akik a tanszék tanegységeivel találkoznak, azok bizonyos mértékű gyülekezeti tapasztalatokkal bírnak. Ebből fakadóan akár a számukra felkínált szemináriumok – a kötelezően választható tanegységek mellett – különös tekintettel vannak a mindennapi egyházi, gyülekezeti gyakorlat igényeire.

A 2009-es év tanulói teljesítményei megfelelnek az átlagos képzési eredményeknek. Van egy-egy olyan tanegység, melynek teljesítése némelyeknek nagyobb nehézséget okoz – egyéni beállítottságuknak is köszönhetően. Összességében elmondható, hogy a Tanszék tanegységei által támasztott elvárásokat – még ha egy-egy esetben csak minimálisan is – teljesítették a hallgatók. Tanévenként előkerül egy-egy népszerűbb kötelező vagy választható tanegység, ami a tanszéken belül mindig több hallgatót vonz. Ebben az évben ez a Himnológia és az Úton a szószék felé nevű tanegységek voltak a tavaszi félévben. Míg ugyanilyen érdeklődésnek örvendett az őszi szemeszterben az Egyházi ének és a Karácsony homiletikuma nevű tanegységek.

Külön kiemelendő ennek az évnek az tanulmányi folyamataiból az, hogy a VI. éves képzésben résztvevő hallgatókon keresztül, valamint a rendszeres legációkat keresztül az Intézmény (PRTA) és a Dunántúli Református Egyházkerület református gyülekezeteivel való kapcsolat folyamatos. Ennek a kapcsolatnak az értelmes és minőségi szintű fenntartása egyben a jövő garanciáját is magába foglalja. Ugyanis az Intézmény végzős hallgatóinak legnagyobb része ebben az Egyházkerületben keres és talál magának munkalehetőséget is.

b) – a kutatás, kutatásfejlesztés

2009-ben a PRTA a Dunántúli Református Egyházkerülettel közösen létrehozta a Kálvin Kutatóintézetet, melynek célja, hogy éves rendszerességű konferenciák, publikációk révén a nagy reformátor teológiai, szellemi és társadalmi örökségét feltárja; e célból a jelentősebb nemzetközi, Kálvin János életét kutató intézettel felveszi a kapcsolatot. Az intézet számára a PRTA egy olvasó- ill. oktatótermet biztosít, amelynek berendezése, a könyvtárának a vonatkozó Kálvin irodalommal feltöltése egész évben folyt. A könyvtár értékes darabjait jelenti a Alasdair Heron nyugalmazott rendszeres teológiai professzor által a Kutatóintézetnek ajándékozott Scottish Journal of Theology több évfolyamának kötetei.

Hanula Gergely doktori fokozatszerzése, Kocsev Miklós Selye János Egyetem Hittudományi Karán tanszékvezetőként való kinevezése az év fontos oktatói minőségbiztosítási eseménye. Dr. Zsengellér József a továbbiakban kutatói státuszban ad órákat, mivel a Károli Gáspár Református Egyetemen vállalt oktatói feladatai nem teszik lehetővé, hogy a PRTA-n is teljes időben foglalkoztatott oktató legyen.

A PRTA-n az előző években évente megtartott nemzetközi, deuterokanonikus könyvekről szóló konferenciákon elhangzott előadások magyar nyelvű fordításai a PRTA –L'Harmattan közös kiadásában jelennek meg Zsengellér József gondozásában.

2009. október 14-15-én először tartott Kálvin-symposion keretében nyitotta meg ünnepélyesen kapuit a Kálvin Kutatóközpont. A rangos tudományos eseményen minden Kárpát-medencei református teológiai akadémia a rektorával és az egyháztörténet professzorával vagy rendszeres teológiai tanszékvezetőjével képviseltette magát.

2009. október 29-én tartotta a Pápai Református Teológiai Akadémia belső megemlékezését Kálvin születésének az ötszázadik évfordulója alkalmával. Az Akadémia oktatói - a belső meghirdetés szerint- szakterületüknek megfelelően Kálvin életének és tanításának egy-egy mozzanatát vizsgálva, egyben saját református önazonosságukról is számot adtak. Itt kell megemlékeznünk a „Horizontok” konferenciáról, amelyet Kálvin születésének 500. évfordulója jegyében tartottunk meg.

Dr. Kocsev Miklós Kálvinról mint lelkigondozóról szólt. Dr. Szabó István „Mi az élet? Kálvin teológiai antropológiája” címen tartotta meg az előadását. Dr. Márkus Mihály Kálvinnak a sákramentumokról szóló tanítását elemezte – párhuzamba állítva az Institutióban megfogalmazott hittani tételeket a Genfi Egyház Rendtartásában megfogalmazott gyakorlati utasításokkal.

Dr. Hanula Gergely új oldalról közelítette meg az egyház tanítójának életművét. A tanítói munkásságból a példakövetés kérdését emelte ki és mutatta be, a reformátor példaképválasztását elemezve „Kálvin mint Aranyszájú Szent János tanítványa” című előadásában.

Dr. Vladár Gábor rektor Kálvin exegetikai munkásságát méltatta és elhelyezte azt az életmű egészében.

Hamar Zoltán „Calvin Iudaizans” címmel egy Kálvin halála után felvetett vád tarthatatlanságát mutatta ki.

Dr. Zalatnay István „Isten tisztelésének kálvini alapelvei, és mai istentiszteleti gyakorlatunk” címmel az istentiszteleti életünk megerőtlenedéséről szólt.

Ódor Balázs „Istenismeret és emberség” címmel a két fogalom szoros összetartozását elemezte. Juhász Réka – az Akadémia ebben az évben diplomázott

hallgatója - Kálvint levelei tükrében mutatta be.

Az együttlét kiemelkedő pontja volt Dr. Séllyei Gábor ajándékának átadása-átvétele. Az ajándékozó Séllyei István gályarab-püspök leszármazottja. A zürichi Városi Könyvtár (Stadtbibliothek) őrzi Konrad Meyer von Zürich festő Séllyei Istvánt megörökítő festményét. A kép 1677-ben készült, amikor a nápolyi gályákról megszabadult prédikátorokat Zürich városa fogadta, és hazatérésükhöz támogatást nyújtott.

A diákság teljes létszámban hallgatta az előadásokat. Tartalmas, építő és eszméltető napot töltöttünk együtt a jövő horizontján.

A 2008-ban elindított OTKA projekt (Samaritánus Pentateuchus Kritikai Kiadás Projekt) Dr. Zsengellér József tanszékvezető professzor vezetésével sikeresen folytatta munkáját. A projektben részt vevő német Kirche Hochschule Bethel kutatói az évben tavasszal Magyarországra látogatva egyeztettek a munkáról, ősszel pedig Berlinben folyt a közös munka és egyeztetés.

A projekt éves beszámolója 2009-re:

A projekttel összefüggésben 2009-ben elhangzott előadások:

1) időpont: 2009.03.15.

helyszín Budapest

szervezés: OTKA-DFG Samaritánus Szövegkiadás Nemzetközi Workshop

cím: Das Problem des Manuscript Cambridge 1846 und das neues Basisdokument

előadó: Stefan SCHORCH

2) időpont: 2009.10.30.

helyszín: Berlin

szervezés: Samaritánus Szövegkiadás Nemzetközi Workshop keretében

cím: The Relationship of the Massoretic Text to the Ancient Versions and to the Samaritan Pentateuch

előadó: Adrian Schenker

A projekttel összefüggésben megjelent művek:

1. *From Qumran to Aleppo. A Discussion with Emmanuel Tov about the Textual History of Jewish Scriptures in Honor of his 65th Birthday*, (Forschungen zur Religion und Literatur des Alten und Neuen Testaments 230, szerk. Lange, A., Weigold M. és Zsengellér J.) Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht: 2009 (pp. 202, ISBN 978-3-525-53094-8).
2. *Hebraisztikai Tanulmányok*, Studia Hebraica Hungarica 1. (Schweitzer J. és Zsengellér J. szerk.) Budapest: L'Harmattan–Magyar Hebraisztikai Társaság, 2009.
3. „Origin or Originality of the Torah. Historical and Textcritical Value of the Samaritan Pentateuch,” in A. Lange – M. Weigold – J. Zsengellér eds.: *From Qumran to Aleppo. A Discussion with Emmanuel Tov about the Textual History of Jewish Scriptures in Honor of his 65th Birthday*, FRLANT 230. Göttingen, Vandenhoeck & Ruprecht 2009. 189-202.
4. „Kutatási beszámoló az 'északi tradíció' kérdésköréről,” in Schweitzer József – Zsengellér József szerk. *Hebraisztikai Tanulmányok*, Studia Hebraica Hungarica 1. Budapest, L'Harmattan 2009, 91-106.

Folytatódott a PRTA általszervezett nemzetközi deuterokanonikus könyveket sorra vevő konferencia *The Book of Judith* címmel.

2. kiegészítő, támogató tevékenységek

a) – gazdálkodás

A PRTA működése anyagi háttérének nyilvántartásáról, kezeléséről szakképzett, gazdag szakmai tapasztalattal rendelkező pénzügyi, gazdasági vezető foglalkoztatásával gondoskodik.

b) – személyzeti munka, foglalkozáspolitikai

PRTA az oktatószemélyzeten kívül az adminisztrációs feladatok elvégzésére, a rektori hivatal irányítására hivatalvezetőt, a gazdasági, pénzügyi feladatok teljesítésére gazdasági igazgatót, az épület állagának megóvása, kisebb javítások elvégzésére karbantartót, az intézmény informatikai igényeinek kielégítésére külsős megbízott rendszergazdát és az épület, a kollégium, az oktatótermek tisztaságának és rendjének fenntartása érdekében takarítószemélyzetet foglalkoztat.

c) – könyvtári szolgáltatás

A PRTA-val szorosan együttműködő, Pápai Református Gyűjtemények könyvtára több mint 21.000 katalogizált könyvvel (ezek több mint fele a teológia tárgykörébe tartozik) áll a PRTA hallgatóinak és oktatóinak a rendelkezésére. A teológia minden területét felölelő, de különösen a gyakorlati teológiával foglalkozó, többnyire német nyelvű szakkönyvek a PRTA hallgatói számára ingyenesen kölcsönözhetők, ill. a külön e célra kialakított olvasóteremben feldolgozhatók a keddtől péntekig 8 és 16 óra között. A magyar nyelvű, újonnan megjelenő teológiai tárgyú könyvek beszerzése folyamatos. A könyvtárból az ATLA (The American Theological Library Association) Religion Database révén mintegy 600.000 vallási témájú tudományos újságcikk érhető el. A hallgatók rendelkezésére állnak a tanszéki könyvtárak is.

d) – kollégium

A PRTA minden hallgatójának teljes körű kollégiumi ellátást biztosít. A női hallgatók szobái kis konyhával is fel vannak szerelve (hűtőgép, tűzhely, mosogató), de az épület minden szintjén minden szárnyban közösen is használható konyhák állnak a kollégisták rendelkezésére. A Pápai Kollégium Gimnáziumának konyhájában napi három alkalommal meleg ételhez juthatnak a hallgatók kedvezményes áron. A ruhák tisztán tartását nagyteljesítményű mosógépek biztosítják. A számítógépteremben a saját számítógéppel nem rendelkező hallgatók is tanulmányaikhoz szükséges alapvető informatikai szolgáltatásokhoz jutnak (világháló elérése 12MBit/s sáv szélességgel, irodai programcsomag, böngésző, víruskereső használata stb.).

e) – igazgatási tevékenység – oktatásszervezés

Fontos szervezeti átalakuláson esett át az intézmény 2009-ben. Az addigi 5 tanszék három intézetté alakul 2009. augusztus 1-től az egymáshoz szorosabban kötődő tanszékekből, így létrejön a Biblikus Intézet, a Szisztematikus-egyháztörténeti Intézet és a Gyakorlati Teológiai Intézet. Az intézetek vezetői a korábbi tanszékvezetők lettek, miután 2009 őszétől sem Márkus Mihály, sem Zsengellér József már nem tanszékvezető.

A tutorcsoportok fentiekben részletezett kialakítása, működésének, eszközeinek, céljainak szabályozása, a szabályozás végrehajtásának ellenőrzése is jelentős oktatásszervezői munkát igényelt.

f) – iratkezelés

Az adatok nyilvántartásáról, adatkezelésről, adatszolgáltatásról a SZMSZ-ben található szabályozásnak megfelelően a kreditátviteli kérelmeket, vizsgalapokat, ill. szigorlati úrlapokat a rektori hivatal Elektronikus Tanulmányi Nyilvántartóban és nyomtatott formában is tárol.

Az intézményi iktató könyvet a rektori hivatal vezetője vezeti.

g) – adatvédelem

Elektronikus Tanulmányi Nyilvántartó (ETN) szofisztikált jogosultsági rendszere lehetővé teszi az oktatás adataihoz való hozzáférés finomhangolását. A rektori és gazdasági hivatal gépein tárolt adatokról, valamint az ETN adatairól, az intézet honlapjának tartalmáról rendszeres biztonsági mentés készül nemcsak az intézményen belüli, hanem külső adathordozóra is.

h) – baleset- és munkavédelem

A PRTA biztosította az intézmény egész területén minden dolgozójának és hallgatójának az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi-tárgyi feltételeit. Dohányozni csak az épületen kívül erre kijelölt dohányzóhelyen volt szabad. A szélsőséges időjárásból, természeti katasztrófából járó veszélyek feltárásáról a kollégiumban a nyári szünidő alatt is kiemelten gondoskodott. Az intézmény karbantartó személyzete elvégezte rendszeresen az időszakos biztonságtechnikai felülvizsgálatokat.

i) – tűzvédelem

Az előírásoknak megfelelően az oktatók és a kollégisták tűzvédelmi oktatásban részesültek; a tűzvédelmi szakemberek a törvényben előírt rendszerességgel átvizsgálták az épületben található minden tűzjelző készüléket. Az intézmény munkatársa hetente pénteken próbariasztás révén bizonyosodik meg arról, hogy a riasztások eljutnak a tűzoltóság központjába. A közösségi csatornákon, fórumokon (pl. a heti otthonóra) a kollégista hallgatók figyelmét a vezetés időről időre felhívja a legfontosabb tűzvédelmi szabályokra (pl. az egyes szobákban található tűzhelyekkel körültekintően bánjanak, a

szobákban tilos elektromos hőszigetelő használata, a folyosókat teljes szélességükben szabadon kell hagyni).

j) – kártérítési és fegyelmi ügyek

A 2009-es év során ilyen ügyek az intézményben nem fordultak elő.

3. A közvetlen és közvetett partnerek igényeinek kielégítése

– a hallgatókat (beleértve a továbbtanuló felnőtteket),

A családos, munka mellett tanuló kedvezményes tanrendes hallgatók a Szenátus tapasztalatai szerint hajlamosak a kedvezőtlen körülmények folytán a tanulmányi kötelezettségeik elhanyagolására, s a tanulásra fordított nem elegendő idő érzékelhető nyomot hagy vizsgaeredményeiken. Szenátus e kedvezőtlen tendenciát felismerve - ugyanis egyre nőtt a nem közvetlenül érettségi után a teológiai tanulmányaikat elkezdők aránya a PRTA hallgatóinak körében - a kontroll, ellenőrzés és a tanulmányi útmutatás, továbbsegítés céljából kötelez minden kedvezményes tanrendű hallgatót, hogy havonta legalább egy alkalommal jelentkezzen minden oktatójánál, akinek tanegységét felvette, hogy megbeszéljék a következő alkalomig elsajátítandó anyagot, hogy a hallgató lehetőséget kapjon tisztázó kérdéseinek feltevésére. E konzultációk különösen az első szemeszterekben, a bibliai nyelvek tanulásakor életfontosságúak. A tapasztalat szerint ugyanis a jó oktatási segédletek, tankönyvek ellenére e nyelvek önálló, oktató nélküli elsajátítása leküzdhetetlen akadályt jelent szinte minden hallgatónak.

– az egyházi munkaadókat (gyülekezetek, egyházmegyék, egyházkerület),

A PRTA számára fontos a küldő gyülekezetekkel, a későbbi munkahelyekkel való kapcsolattartás az igények felmérése, a későbbi munkakörnyezet megismerése, a PRTA ismertségének növelése, népszerűsítése és a lelkipásztori hivatás iránt érdeklődőknek az intézménybe vonzása érdekében. Ezt a célt nemcsak a három fő egyházi ünnepen lehetőségként kínáló legáció intézménye szolgálja, hanem a rendszeres gyülekezetlátogatások, ún. teológusnapok is, melyek során a tavaszi félévben 4 gyülekezetben, az őszi 5 gyülekezetben járt a hallgatók egy csoportja egy oktató vezetésével.

A későbbi lelkipásztori munka egy sajátos területével (börtönmisszió) kapcsolatban a győri börtönigazgató ajánlott együttműködést a két intézmény között, vendégül látva a diákság egy részét, s velük megismertette azokat a sajátos körülményeket, nehézségeket, melyek között a rabok lelkipánczása folyik.

– a nemzetközi és hazai tudományos közösséget,

A Szenátus szorgalmazza a kapcsolatok szorosabbra fonását a legközelebbi református teológiával, a komáromi Selye János Egyetem Hittudományi Karával. A PRTA keresi az együttműködési lehetőségeket, a két intézmény között fontos kapcsolódási pont a mindkét helyen oktató Kocsev Miklós professzor.

Alasdair Heron nyugalmazott rendszeres teológiai professzor a Heidelbergi

Egyetemről ismét ellátogatott a PRTA-ra, s október 19-20-án tartott vendégelőadást.

A PRTA küldöttsége aktívan részt vett 2009 júliusában a két évente megtartott SOMEF (Südostmitteleuropäischer Fakultätentag) konferencián Nagyszebenben (Hermannstadt/Sibiu); a konferencia témája „Die Bibel als Herausforderung von Kirchen und Gesellschaft. Der protestantische Beitrag in einem ostkirchlichen Umfeld” volt.

A PRTA minősített oktatói rendszeresen jelen vannak az évente augusztus utolsó hetében megtartott Doktorok Kollégiumán előadóként, sőt Vladár Gábor az újszövetségi szekció munkáját szervezi és irányítja is. A PRTA oktatói a nyaranta megrendezett, a magyar nyelvű református teológiai intézmények oktatóinak szervezett Coetus tanulmányi munkájában előadásokkal részt vesznek.

– a belső partneri körben az oktató és nem oktató munkatársakat.

Az oktatók számára ingyenes ebédelési lehetőséget biztosít az intézmény a Pápai Református Kollégium Gimnáziumának konyháján; s az oktatóknak és munkatársaknak ingyenes kollégiumi szobát, ill. az életvitelszerűen ottlakóknak kollégiumi lakást nyújt. A vidéken lakóknak az útiköltséget az intézmény megtéríti, ha az utazásra a MÁV szolgáltatását vették igénybe.

IV. Intézkedési terv a hibák kiküszöbölésére, a minőség javítása érdekében

A bibliai nyelvek, filozófia- és eszmetörténet oktatásának átalakítása, a szakképzés rendszerének bevezetése, kedvezményes tanrendű hallgatók ellenőrzési rendszerének kialakítása, a tutori rendszer továbbfejlesztése, a tanszékek intézetekké átalakítása az intézkedési terv részei, amelyet a Szenátus az oktatás folyamatos monitorozása során feltárt hiányosságok orvoslására dolgozott ki.